

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Vtrum emissio voti, illiusque executio, sit actus à religione elicitus. punct.
9.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

Solum est difficultas; an votum prolatum sub hac forma absoluta, promitto Deo me ducturum puellam pauperem, habeat supradictum sensum conditionatum, si aliquam ducturus sum promitto ducere pauperem? Affirmat expressè Suar. n. 21. & mouetur quia sic vouens intendit se obligare quantum potest; cum ergo non possit se obligare ad matrimonium absolute, censendus est voluisse se obligare ad illud sub conditione. At mihi probabilis est ad nihil manere obligatum: Quia verba illa sunt absoluta, quibus per modum vnus matrimonium cum puella paupere promittitur. Ergo dum de conditionata intentione non constat, sine fundamento in sensu conditionato explicatur; præcipue cum obligatio voti affirmari non debeat nisi de illa clarè constet. Et ita tale votum ad nihil obligare docuit Sanchez *locis allegatis*.

16. Septimò dubiatur de hoc voto. Promitto me nullam aliam religionem ingressurum nisi hanc. Promitto non recitaturum nisi flexis genibus. Promitto non dare elemosynam minorem decem aureis; an inquam hæc vota valida sint? Affirmat Sanchez *lib. 4. de voto cap. 8. num. 47*. Mouetur quia hoc est votum conditionatum obligans ad rem perfectam, scilicet ad ingressum in religionem, ad elemosynam abundantem, ad recitationem recitentem, & licet alia bona excludant; id est consequenter & non directè. Deinde consultius est cuiuslibet ad opem pietatis sub conditione obligari quam omnino liberum esse; sed ex vi illorum votorum obligatur vouens sub conditione pietatis exercere. Ergo valent illa vota.

Ceterum probabilis reputo illa vota inuvalida esse. Quod Sanchez censet probabile. Mouetur quia hæc vota ad summum hunc sensum conditionatum præstant, si aliquam religionem ingrediatur, promitto hanc assumere, si de cetero elemosynam facere non faciam minorem decem aureis, si orationes fudero, flexis genibus fundam. Sed in hoc sensu conditionato tacite sed indirectè promittitur materia voto inepta, ita vt ab hac inepta materia non potest promissio separari. Ergo illa vota inuvalida sunt. Minorem probo. Non enim solum promittitur ingressus in hanc religionem, sed etiam promittitur non ingressus in alias, nec, solum promittitur elemosyna decem aureorum sed nulla alia minor; non solum recitatio flexis genibus, sed nulla alia. Aliàs non esset peccatum ingrediam religionem, elemosynam minorem dare, & orationes sedendo fundere. Sed quoties materia apta voto cum inepta coniungitur, ita vt ex intentione vouentis sint inseparabiles, votum non tenet. Ergo supradicta vota nullus sunt valoris. Deinde hæc vota retinebant ab operibus bonis absolute, & solum sub conditione pendente à propria vouentis voluntate obligant ad opus perfectum. Ergo non cedunt in Dei obsequium, neque in vouentis utilitatem. Ex his solum manet fundamentum contrarium.

17. Illud tamen optimè aduertit Sanchez *dicto cap. 8. num. 48*. Valida esse vota si negatio excluderet materiam voto ineptam vt si promitteres non recitare nisi attente, non dare elemosynam nisi ex recto fine; quia per hanc negationem excludis recitationem sine attentione, & elemosynam ex sinistro fine. Ad idem est cum promittis nullam aliam ducere nisi pauperem; excludis matrimonium omnium aliarum nisi pauperis quæ est exclusio materiae voto ineptæ. Sanchez *suprà n. 55*.

PUNCTVM IX.

Vtrum emissio voti illiusque executio sit actus à religione elicited.

SUMMARIVM.

1. Votum ex se opus est laudabile & meritorium.
2. Emissio voti à religione elicitur, executio imperatur.

1. Nemi dubium esse potest, votum ex se esse opus laudabile & meritorium. Quia Deum honorat & vouentem in bono firmat vt dixit D. Thom. 2. 2. q. 88. art. 4. Ex quo euidenter sequitur melius esse facere aliquid ex voto, quam sine voto. N. m. factum ex voto fit ex effectu religionis debitum cultum Deo reddendi & ex magis firma & immutabili voluntate in bonum. Ergo est melius. Sic D. Thom. *ab omnibus receptis dicta q. 88. art. 6*. Et licet ex diminutione libertatis meritum diminuat, non inde est inferendum ex voti obligatione diminui; quia obligatio voti non minuit libertatem sed illam supponit.

2. Difficultas autem est cuius virtutis actus sit tam emissio voti quam illius executio?

Breuitè dicendum, emissionem voti à virtute religionis elici, executionem imperari. Sumitur ex D. Thom. *dicta q. 88. art. 3. & 5*. & tradit expressè Suarez tom. 2. de Religione *lib. 1. de voto cap. 15. num. 5. & 9*. Ratio prioris partis est. *Ferd. de Castro Sum. Mor. lib. 1. tit. 11.*

Quia ea, quæ Deo promittimus, eo sine promittimus, vt cum honoramus. Quia ea promittimus, eò quòd ei bona sint. Non possunt autem esse bona nisi quatenus in eius honorem cedunt. Ergo necessario in promissione honor diuini spectatur. Ergo est actus à religione elicited. Posterioris partis ratio ea est; quia executio promissi ex obligatione promissionis à promissione ipsa imperatur. At elicitur ab illa virtute ad quam alias promissum pertinet. Quia promissio non mutat honestatem rei promissæ, sed illa supposita Deo in illius cultum offert. Promittis namque & promissum exequi secundum suam rationem & honestatem. Verbi gratia in promissione ieiunij & castitatis promittitur temperantiæ. Ergo executio promissi ab illa virtute elicitur, ad quam alias promissum pertinet, nempe à religione imperetur. Quod fit; quoties executio promissum eo animo vt votum impleatur.

PUNCTVM X.

Quotplex votum sit?

SUMMARIVM.

1. Ex parte promissionis diuiditur votum in absolutum & in conditionatum.
2. Deinde in simplex & solemne.
3. Item in externum & internum.
4. Ex parte rei promissæ diuiditur in necessarium & liberum commune & singulare.
5. Deinde in reale, personale & mixtum.
6. In affirmatiuum & negatiuum.
7. In perpetuum & temporale.
8. In reueratum & non reueratum.

Explicata voti essentia (vt factum est in superioribus) ad eius diuisionem explicandam accedimus. Votum ergo diuidi potest vel ex parte promissionis, vel ex parte rei promissæ.

Ex parte promissionis diuiditur votum primo & præcipue in votum absolutum & in conditionatum. Absolutum est, quod absolute habet obligationem. Conditionatum, quod obligationem habet ab aliqua conditione pendente. Cum enim sub conditione votum emittis, obligationem vis suscipere postea conditione & non aliàs. Aduerte tamen aliquando votum absolutum non fati à conditionato distinguitur quando scilicet voti absoluti obligatio pro aliquo tempore suspenditur; vt si vouens ingredi religionem cursu studium consummatum, vel post annos pubertatis; hoc enim votum absolutum est; quia absolute ad religionem obligaris; tamen ad executionem obligationis tempus opportunum expectes; ac proinde tempus illud non obligationem suspendit, sed executionis obligationem; secus est in votis conditionalibus, quorum conditio quia ex parte rei promissæ se tenet, obligationem eius suspendit, quorum visque apponatur. Colliges autem horum votorum differentiam, tum ex modo promissionis, tum ex effectu vouentis. Nam vota absoluta etiamsi executio differatur, sunt ex effectu rei promissæ; at conditionalia regulariter sunt non tam ex effectu rei promissæ, quam ex effectu obtinendi vel vitandi conditionem.

Hinc fit plura vota conditionalia esse, quæ videntur absoluta; & e contra plura absoluta, quæ apparenter sunt conditionalia. Quapropter summo opere considerandus est affectus vouentis. In dubio autem sumenda est præsumptio ex communiter contingentibus. Exemplis rem declaro. Si voueas religionem, si vagesimum annum attigeris, si cursum studiorum consummaueris, si non animo expresso impetrandi à Deo vitam, hoc votum emiseris, iudicandus es religionem absolute vouere; & terminum illum appositum esse ad commodam voti executionem, quia id frequenter contingit. Suarez *lib. 6. cap. 22. n. 7*.

Ad idem est votum assumenda religionis, si Pater vel Mater obierit. Quia mors parentis pro termino commodo exequenda obligationis apponitur Suarez *d. cap. 22. num. 6. & 7*. Sanchez *lib. 4. sum. cap. 40. num. 82*. Illud verò votum quo promittetes religionem, si tuus frater nati maior haberet filios sub dubio est; an præsumendum sit absolutum an conditionatum? Regulariter enim non emittitur ex effectu impetrandi filios fratris, sed ex effectu absoluto religionis commoiori tempore exequenda; quando scilicet domus successorem habeat; sed quia hic affectus ad religionem est valde diminutus & imperfectus; vis enim potius successorem esse fratris; quam te religionem ingredi; ea de causa (inquit Suarez *num. 8. & Sanchez num. 83*). B. filius Legionens. *lib. 8. cap. 9. num. 18*. conditionale debere præsumi. Ego verò censere potius absolutum esse præsumendum, quia absolute religionem